

Persbericht

Zeist, maandag 12 juni 2023

Meld (vermoeden van) ontspoorde mantelzorg

Donderdag 15 juni: Internationale dag tegen Ouderenmishandeling

Mantelzorg kan ontsporen in een vorm van huiselijk geweld of ouderenmishandeling. Niet uit kwade opzet, maar omdat de mantelzorgers handelt uit overbelasting, onwetendheid of onkunde. MantelzorgNL roept vandaag, op de Internationale dag tegen Ouderenmishandeling, op om vermoedens van ontspoorde mantelzorg te melden bij Veilig Thuis. Hierdoor komt er meer zicht op de keerzijde van langer thuis wonen, personeelstekorten in de zorg en lange wachtlijsten voor opname.

De meeste (huis)artsen, wijkverpleegkundigen of professionals in de thuiszorg kunnen wel een voorbeeld noemen van ontspoorde mantelzorg vanuit de eigen praktijk. Maar ook een buurvrouw kan opmerken dat de eerst zo zorgzame relatie van een ouder echtpaar op een gegeven moment door overbelasting, onkunde of onmacht uitmondt in verkeerde behandeling, verwaarlozing of zelfs mishandeling. Ook zij kan contact opnemen met Veilig Thuis als ze zich zorgen maakt. Dat hoeft niet direct over te gaan in een melding. Ook is het mogelijk om eerst alleen te overleggen bij een vermoeden van ontspoorde mantelzorg. Het landelijke nummer van Veilig Thuis is 0800-2000, online melden kan via www.veiligthuis.nl.

Beschimmeld brood

Ontspoorde mantelzorg kan redelijk onschuldig beginnen bijvoorbeeld als een tachtigjarige zijn hulpbehoevende partner beschimmeld brood geeft terwijl hij of zij dat zelf helemaal niet doorheeft. Of wanneer bezoek wordt weggehouden bij iemand met dementie omdat het anders te druk is. Het zijn signalen om te onderzoeken wat er gaande is en of er geen sprake is van verwaarlozing of isolatie. Wat ook voorkomt is dat een extra pilletje wordt toegediend zodat de zorgvrager langer rustiger blijft en de mantelzorgers wat uit kan rusten. Of iemand slaapt zónder matras op een spiraal bed omdat hij vaak in bed plast, zodat het matras niet hoeft te worden schoongemaakt.

Weinig handelingsperspectief

Overbelaste mantelzorg kan uitmonden in ontspoorde mantelzorg. Waarbij de zorgsituatie de mantelzorgers boven het hoofd groeit en er vaak sprake is van twee slachtoffers. Veilig Thuis is het afgelopen jaar verder ingericht op het alerter monitoren van meldingen van ontspoorde mantelzorg. Na een melding gaat Veilig Thuis het gesprek aan en onderzoekt of er meer zorg ingezet kan worden of dat opname noodzakelijk is.

Het vermoeden bestaat echter dat nog maar het topje van de ijsberg wordt gemeld. Dit kan komen doordat het melden van ontspoorde mantelzorg professionals soms ook weinig handelingsperspectief biedt. Immers, als de oplossing is dat er meer zorg moet worden ingezet, is die vaak niet voor handen. Of de extra zorg komt bovenop het bordje van de professional die de melding maakte. Het is voor een professional in ieder geval belangrijk om bij vermoeden van ontspoorde mantelzorg de stappen van de meldcode te doorlopen. Zoals overleg met een collega of schakel het steunpunt mantelzorg in de buurt in om de mantelzorgers te ondersteunen.

Meer aandacht en actie

MantelzorgNL wil dat er meer aandacht komt voor ontspoorde mantelzorg. Door de toenemende vergrijzing in Nederland en de personeelstekorten in de zorg komt meer zorg op de schouders van mantelzorgers. Hierdoor neemt ook de kans op overbelaste en ontspoorde mantelzorg toe. MantelzorgNL maakt zich hier grote zorgen over. Esther Hendriks, bestuurder MantelzorgNL: *'Alle professionals die ik spreek komen overbelaste mantelzorgers tegen en kunnen voorbeelden noemen van ontsporing. Tegelijkertijd komen weinig meldingen binnen. Het is ontzettend belangrijk om zicht te krijgen op de omvang van ontspoorde mantelzorg om daar ook naar te kunnen handelen.'*

Bijvoorbeeld door bij opname ook te melden én te monitoren wanneer de oorzaak van de opname te maken heeft met ontspoorde mantelzorg. Op die manier krijgen we beter zicht op de problematiek. Daarmee wordt de urgentie van het voorkomen van overbelaste mantelzorg inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wil MantelzorgNL dat het onderwerp bespreekbaar wordt en dat zorgprofessionals handelingsperspectief hebben bij ontspoorde mantelzorg.

NOOT VOOR DE REDACTIE

Afzender van dit bericht is MantelzorgNL, de Landelijke Vereniging voor Mantelzorgers.

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met:

MantelzorgNL: Fleur Kusters persvoorlichter, via 06 15 52 54 42 of f.kusters@mantelzorg.nl

MantelzorgNL

MantelzorgNL, de Landelijke Vereniging voor Mantelzorgers richt zich samen met ruim 450 regionale en lokale aangesloten organisaties op ondersteuning van, voor en met mantelzorgers (www.mantelzorg.nl).

De feiten over mantelzorg

Wat is mantelzorg:

alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit diens directe sociale omgeving

- 1 op de 3 Nederlanders (16+) gaven in 2020 mantelzorg (circa 5 miljoen mantelzorgers)
- 830.000 mantelzorgers geven zowel langdurig (meer dan 3 maanden) als intensief (meer dan 8 uur per week) hulp
- 9,1% van de mantelzorgers voelt zich zwaar belast (460.000 mantelzorgers)
- Ongeveer 5 op de 6 mantelzorgers geniet van de leuke momenten van het zorgen
- 1 op de 4 werknemers combineert betaald werk met mantelzorg